

Aan de leden van de gemeenteraden
van Meppel, Staphorst, Steenwijkerland
en Westerveld.

25 maart 2026

Onderwerp: Jaardocument 2025 – 2026 personele unie van de rekenkamers Meppel, Staphorst,
Steenwijkerland en Westerveld

Geachte dames en heren, leden van de raad,

Jaarlijks brengt de rekenkamer verslag uit over de werkzaamheden van het afgelopen jaar en informeren wij u over onze plannen voor het nieuwe kalenderjaar. Om praktische redenen bundelen wij sinds enkele jaren het Jaarverslag en Jaarplan in één document zoals dat nu voor u ligt; het Jaardocument 2025 - 2026 van de personele unie van de rekenkamers Meppel, Staphorst, Steenwijkerland en Westerveld.

Algemeen

Elke gemeente heeft een rekenkamer. Artikel 182 Gemeentewet omschrijft de taak van de rekenkamer als volgt: “De rekenkamer onderzoekt de doelmatigheid, de doeltreffendheid en de rechtmatigheid van het door het gemeentebestuur gevoerde bestuur “

De rekenkamer ondersteunt met haar werkzaamheden de gemeenteraad bij zijn controlerende taak door het doen van onafhankelijk onderzoek. Iedereen kan een onderwerp aandragen, maar de rekenkamer beslist zelf wat zij onderzoekt, wanneer zij dat doet en hoe dat zij dat doet. De gemeenteraad kan de rekenkamer geen opdrachten geven. Daarmee wil niet gezegd zijn dat wij niet hechten aan het oordeel van raad. Bij de keuze van de onderzoeksonderwerpen houden wij zoveel mogelijk rekening met de onderwerpen die als mogelijkheid voor onderzoek vanuit de gemeenteraad worden aangedragen

Samenstelling en secretariaat

In 2025 is de samenstelling van de personele unie gewijzigd. Op 1 januari 2025 bestonden de vier afzonderlijke rekenkamers uit de heren Herman Odink (voorzitter), Herman Beerda (lid) en Fred Flentge (lid) en werd het secretariaat bekleed door Hetty Esselink (raadsadviseur Steenwijkerland). Fred Flentge is per 1 februari 2025 in dienst getreden bij de gemeente Steenwijkerland. Hierdoor voldeed hij niet meer

aan de vereisten voor het lidmaatschap van de rekenkamer van de gemeente Steenwijkerland. Hij heeft daarom per 1 januari 2025 zijn ontslag ingediend voor de rekenkamer Steenwijkerland. Per 1 juli 2025 is hij ook afgetreden als lid bij de andere drie rekenkamers.

Per 1 juli 2025 was Herman Beerda statutair aftredend. Na overleg met de vier griffiers is zijn beide vacatures gezamenlijk uitgezet. De selectiecommissie bestond uit de voorzitter van de rekenkamer, een raadslid per deelnemende gemeente en de griffier van de gemeente Westerveld. Daarnaast heeft Herman Beerda als aftredend rekenkamerlid in de commissie geparticipeerd. Hij adviseerde de commissie daar waar het ging om vragen uit het -recente- verleden van de rekenkamer.

De selectiecommissie heeft de heer Maarten ter Hoeve en mevrouw Elise Renkema voorgedragen als nieuwe leden van de vier rekenkamers. Beiden zijn per 1 juli 2025 beëdigd door de gemeenteraden. Helaas is Elise Renkema sinds oktober 2025 wegens ziekte langdurig uitgevallen. Wij hopen dat zij in de loop van 2026 haar werkzaamheden voor de rekenkamers kan hervatten.

Werkzaamheden

Door de wisseling in de personele samenstelling van de rekenkamer was de vergaderplanning in 2025 anders dan gebruikelijk. Toch zijn de rekenkamers, in zowel oude als nieuwe bezetting, in 2025 12 maal bijeengekomen. Daarnaast hebben de rekenkamers op verschillende momenten contact gehad met de vier gemeenteraden en de griffiers.

Eind 2024, begin 2025 én eind 2025 zijn de gebruikelijke 'rondjes' gemaakt langs de verschillende gemeenteraden. Hierbij is – onder meer – geïnventariseerd welke onderwerpen er, naar het oordeel van de raden, voor een onderzoek van de rekenkamer in aanmerking zouden kunnen komen. Over de uitkomsten daarvan leest u hierna meer.

De vier gemeenten geven ieder op hun eigen wijze invulling aan de manier waarop de gemeenteraad de contacten met de rekenkamer wenst te onderhouden. De ene gemeente hecht aan overleg tussen het presidium en de rekenkamer, de andere gemeente kiest voor een andere vorm van overleg tussen (een deel van) de gemeenteraad en de rekenkamer.

Onderzoeken

Meppel – onderzoek 2024

In het voorjaar van 2024 is, net als in de gemeente Staphorst, gestart met een onderzoek naar de effectiviteit van het Armoedebeleid. In beide gemeenten kwam dit onderwerp vanuit de gemeenteraad naar voren. Het ging bij dit onderzoek om vragen als: wat is er aan beleid door de gemeenteraad op het gebied van armoedebeleid vastgelegd, hoe werkt het in de praktijk en zijn er verbeteringen mogelijk en/of gewenst.

Het onderzoeksrapport met aanbevelingen voor de gemeente Meppel is eind februari 2025 aangeboden aan de gemeenteraad ter behandeling. Het rapport is in de raadscommissie van 10 april 2025 besproken.

Staphorst - onderzoek 2024

In het voorjaar van 2024 is, net als in de gemeente Meppel, een onderzoek naar de effectiviteit van het Armoedebeleid gestart. Het onderzoeksrapport is eind februari 2025 aangeboden aan de gemeenteraad ter behandeling en is op 1 april besproken met de gemeenteraad.

Steenwijkerland – onderzoek 2024

In 2024 is gestart met het onderzoek hoe jongeren (leeftijd 13 tot 30 jaar) het voorzieningenniveau en de leefbaarheid in de gemeente ervaren. Het onderzoek heeft behoorlijke vertraging opgelopen en is op

19 december 2025 aan de gemeenteraad aangeboden. Het rapport is besproken in de Politieke Markt van 3 maart 2026.

Westerveld – onderzoek 2024

In 2024 is een onderzoek uitgevoerd naar de taakverschuivingen sinds Corona waarbij taken verschoven zijn naar Welzijn Mensenwerk. Dit om meer inzicht te krijgen in het antwoord op de vraag wie precies welke taken uitvoert en binnen welke kaders afspraken zijn gemaakt.

Het onderzoeksrapport is op 10 maart 2025 aangeboden aan de raad van de gemeente Westerveld. Het rapport is besproken in de Politieke Ronde van 8 april 2025.

Gezamenlijk onderzoek Meppel – Staphorst – Steenwijkerland – Westerveld 2025

Gelet op de wisselingen in de personele bezetting van de personele unie van rekenkamers in 2025 heeft de rekenkamer er voor gekozen om in 2025 geen vier aparte onderzoeken uit te voeren, maar ons te richten op één gezamenlijk onderzoek naar de informatieveiligheid binnen de vier gemeenten en de mogelijkheid om te infiltreren in de kritische processen. De rapporten liggen momenteel voor bestuurlijk wederhoor.

Onderzoeken 2026

Eind 2025 heeft de rekenkamer gesproken met (afvaardigingen uit) de vier gemeenteraden. Een van de gespreksonderwerpen was het ophalen van mogelijke onderzoeksonderwerpen voor 2026.

Vanuit Meppel en Steenwijkerland zijn diverse onderwerpen aangedragen. De raden van Staphorst en Westerveld hebben aangegeven mogelijke onderzoeksonderwerpen aan de komende raad te laten.

Meppel

De rekenkamer heeft de gemeente Meppel aangemeld voor het landelijke Doe-mee onderzoek naar zorgfraude. Daarnaast is de rekenkamer bezig met een vooronderzoek naar een onderzoek naar risicomanagement bij grote projecten.

Steenwijkerland

De rekenkamer is bezig met een vooronderzoek naar de (on-)mogelijkheden voor een onderzoek naar langdurige subsidierelaties binnen de gemeente Steenwijkerland.

Staphorst en Westerveld

Daar de gemeenteraden van Staphorst en Westerveld hebben aangegeven mogelijke onderzoeksonderwerpen aan de nieuw te benoemen raden te laten heeft de rekenkamer nog geen besluit genomen over de rekenkameronderzoeken 2026 voor beide gemeenten.

Financiën

De budgetten voor rekenkameronderzoek(en) verschillen per gemeente. Iedere gemeente draagt zelf de rechtstreekse kosten van het eigen onderzoek. Dat geldt ook voor de kosten van het lidmaatschap van de Vereniging van Rekenkamers.

Doordat de werkzaamheden zich soms over twee kalenderjaren uitstrekken is het mogelijk dat kosten van onderzoeken op verschillende boekjaren worden verantwoord. In onderstaand overzicht zijn enkel de onderzoekskosten van de onderzoeken die in 2025 zijn gestart opgenomen.

De kosten van het secretariaat en de kosten van de leden worden aan elk van de deelnemende gemeenten voor 1/4 toegerekend. Dat leidt voor 2025 tot het hierna volgende overzicht (afgerond).

2025	Meppel	Staphorst	Steenwijkerland	Westerveld	Totaal
Kosten leden	5.429	5.429	4.828 ¹	5.429	21.115
Kosten secretariaat	3.217	3.217	3.217	3.217	12.868
Overige ²	480	480	480	480	1.920
Kosten onderzoek 2025 ³	5.975	5.975	5.975	5.975	23.900
VvR ⁴	440	305	440	305	1.490
Kosten totaal	15.541	15.406	14.940	15.406	61.293
Jaarbudget 2025	34.201	25.000	33.000	22.000	114.201

Ons uitgangspunt is dat we jaarlijks in elke gemeente minimaal één onderzoek uitvoeren. Mede door de wisselingen in de samenstelling van de rekenkamers is dat dit jaar niet gelukt.

We merken daarnaast dat de budgetten onder druk staan. Dat komt deels door marktontwikkelingen, soms in combinatie met het complexer en breder van opzet worden van onderzoeken. In verband daarmee moet ook de nieuwe wetgeving worden genoemd. De ruimere bevoegdheden die de rekenkamer daarmee heeft gekregen, kunnen leiden tot hogere kosten. Waar nodig zullen wij met de desbetreffende gemeente(n) in gesprek gaan over aanpassing van het budget.

Tot slot

De rekenkamer dankt de gemeenteraden, de colleges van burgemeester en wethouders en de gemeentelijke organisaties voor de samenwerking in 2025. Wij vertrouwen op een goede samenwerking in 2026.

Met vriendelijke groet,
namens de rekenkamers van de gemeenten
Meppel, Staphorst, Steenwijkerland en Westerveld

Herman Odink,
voorzitter

¹ Kosten Steenwijkerland zijn lager door het vertrek van Fred Flentge per 31.01.2025 bij de rekenkamer Steenwijkerland.

² Kosten afscheid oud-leden en werving nieuwe leden

³ Betreft kosten 1^e factuur 50 %; de overige 50 % worden in 2026 in rekening gebracht.

⁴ De contributie van de Vereniging van Rekenkamers wordt berekend over het aantal inwoners van de gemeenten.